

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

Quanta sit prædicationis necessitas. Cap. 10.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

Quanta sit prædicationis necessitas in Christiana
Republica . Cap. X.

Postremò quanta se explicabit ministerij huius amplitudo, si necessitatem eius & efficaciam, & quam affert utilitatem consideremus! Necessitatem quidem D. Paulus ex illo Isaia dicto colligens, Domine quis credidit auditui nostro? Quomodo, inquit, inuocabunt eum, in quem non crediderunt? aut quomodo credent ei, quem non audierunt? quomodo autem audient sine prædicante? Quare merito exclamat; Quam speciosi pedes Euangelizantium pacem, Euangelizantium bona. Magnum est hoc Pauli argumentum ad summam nobilissimi huius officij necessitatem demonstrandam; quam enim, est fides necessaria ad salutem, cum ea sit ex auditu, auditus autem per verbum Dei; tantam significat verbi & prædicationis esse necessitatem: sed hæc est instrumentum ad fidem, fides autem totius iustificationis basis ac fundamentum. Quæ, quamquam in eos populos propriè conueniunt, qui nondum Euangelium audierunt; tamen ad omnes homines aptè, vereque transferri possunt: nam fides vnde seritur, inde conseruatur & crescit. Procul dubio fidelibus præerant ij Presbyteri, ex quibus Paulus docet, maximè honorandos, qui laborant in verbo & doctrina. Quo loco Chryf. Vbi modò sunt qui dicunt, sermonè ac doctrina opus non esse? quandoquidem tanto studio Timotheum Paulus admonet; Hæc meditare, in his esto?] Et infra; Sed fortè dices, vt philosophiam vitæ doceat exemplo: Friuola hæc sunt, est enim necessarium verborum quoque magisterium &c.

Sed vt necessitas simul & utilitas planius intelligatur, animaduertendum est; sicut facultas Oratoria secularis, administra politica, ponitur à doctis, per quam Republica suam adipiscatur felicitatem, ac seruet; ita prædicationem Evangelicam Christianæ Reipub. atque totius Ecclesiasticæ Hierarchiæ, ad suum altissimum ac supernaturalem finem consequendum generale quoddam instrumentum esse; ita, vt quod S. Iacobus de lingua pronunciat, huc possit transferri, ac dici: Lingua oratorum frænum est & gubernaculum totius Reipublicæ, Ad suauem enim imperij rationem Deus cum voluisset alios homines ab alijs edoceri, ac regi, indidit omnibus mentem mirificè appetentem, ac sequacem veri bonique, præsertim vbi

C a illa

If. 53.

Ro. 10.

If. 40.

Necessitas
prædicandi ex
necessitate fi
dei.

1. ad Tim.

c. 5.

Hö. 5. in

c. 5. 1. ad

Tim.

Iac. 3.

Prouidentia
Dei institutis
prædicationem.

Exo. 4.

illa accommodata oratione proponuntur. & quosdam præcipuè cum intelligendi luce, tum eloquendi facultate ornauit, per quos edocerentur ceteri, ac regerentur. Moyses ne populi hebraici administrationem suscipere, nihil apud Deum magis excusabat, quam linguæ impedimentum, tamquam non esset aptus ad gubernandum, cui gubernaculum promptum non esset: at Deus, qui innumerabilibus modis poterat impedimento illi occurrere, ut ordinem quam congruentissimum humanæ naturæ seruaret; iussit secum hominem eloquentem assumere.

Exo. 4.

Aaron, inquit, frater tuus Leuites, scio quod eloquens sit, ecce ipse egredietur in occursum tuum, vidensque te latabitur corde &c. Et ipse loquetur pro te ad populum, & erit os tuum. In Evangelica lege cum esset tota cœlestis, ita linguis etiam cœlestibus opus fuit. Itaque cum illam ipsum Verbum Patris ore suo benedicto promulgasset, & reuertens in cœlum rudia Apostolorum pectora, quos prædicare Euangelium omni creaturæ iusserat, imperitasque linguas reliquisset, misit in eos Spiritum sanctum in quadam quasi pluuiâ ignearum linguarum, & donorum flumine plurimorum, unde mysterij abconditi a sæculo, quod tum reuelabatur in mundo, prædicatio expedita & efficax redderetur. Inde enim in Ecclesiæ exorientis primordijs tam cœmunia fuere charismata illa linguarum, sermonis, scientiæ, sapientiæ, prophetiæ, quia maiori indigebat curâ, Ecclesiæ adhuc nascentis infantiâ; lectioneque cibo, & quasi demisso cœlitis lacte nutriri debebat. Cæterum ubi paulatim corroborata est, & mysteria Euangelij ab Apostolis, eorumque successoribus Theologis, satis explicata sunt, eodem nutrita est diuini sermonis pabulo: Sed singularia illa Sancti spiritus Dona, & quasi blandimenta sensim subducta sunt, ut quod ante gratis concedebatur, iam etiam donaretur industriæ. Ex quibus constat; Deum, quod in humana Repub. vult esse rectæ administrationis adminiculum, orationem ac linguam; idem esse in hac sua diuina velle. Quod si tantum in prophanis rebus vis dicendi potest, quantum valebit in sacris, ubi verbum diuinum tractatur, penetrabilius omni gladio ancipiti; & is, qui præcipuè id tractat, ac versat, ipse est Deus. Verè Ecclesiastes pronunciat, Verba sapientium sicut stimuli, & quasi clauis in altum defixi, quæ per magistrorum consilium data sunt a Pastore vno.

Spiritus sanctus in linguis.

Eccles.

6. 12.

Cap. 12.

3. Mach.

35.

In Prouer. lingua sapientium sanitas dicitur; & Vena (id est fons) vitæ os iusti. Iudas Machabæus, ut sacra refert historia, cum Hebræi ab hostibus premerentur, singulos illorum armauit,

non

non clypei, & hasta munitione, sed sermonibus optimis, & exhortationibus: vnde factum subiungit, vt statuerent dimicare, & conflare fortiter. Nec sanè potest dubitari, quin multis locis Prædicatorum seu vitio, seu inopia, paulatim sancta religio, vel deprauata sit, vel extincta.

Hinc est quod grauissimo supplicio Deus comminatur celestis doctrinæ penuriam. Amos, ecce dies veniunt dicit Dominus, & emittam famem in terram, non famem panis, neque sitim aquæ, sed audiendi Verbum Domini, & commouebuntur à mari, vsque ad mare; ab aquilone vsque ad orientem, & circuibunt quærentes nomen Domini, & non inuenient. Et grauissimè Isaias; Obstupescite, & admiramini, fluctuate & vacillate, inebriamini & non à vino, mouemini & non ab ebrietate. Quorsum tantus stupor, & exanimatio tanta? quoniam misit vobis Dominus spiritum soporis: claudet oculos vestros, prophetas, & principes vestros, qui vident visiones, operiet. Et erit vobis visio omnium, sicut verba libri signati: quæ cum dederint scienti literas, dicent, lege istum; & respondebit, non possum, signatus est enim; & dabitur liber nescienti literas, diceturque ei lege, & respondebit, nescio literas. & dixit Dominus, eo quod appropinquat populus iste ore suo, & labijs suis glorificat me, cor autem eius longe est a me, & timuerunt me mandato hominum & doctrinis: Ideo ecce ego addam, vt admirationem faciam populo, miraculo grandi & stupendo: Peribit enim sapientia a sapientibus eius, & intellectus prudentium eius abscondetur.

Inopia prædicationis magnum flagellum. Cap. 8.

Cap. 19.

Quanta utilitas ex prædicatione. Cap. XI.

AT ex altera parte bonorum copia Euangelizantium, est populorum summa fœlicitas. Nam sicut omnia virent, florent, ac maturescunt in terra cum tempestiuis è cælo imbribus irrigatur: ita vniuersa Sancta floret Ecclesia, ac singule eius partes aluntur, eduntque fructus, cum opportuna præsto est irrigatio rectè docentium. Nam Prædicatorum opera omne tempus, omne hominum genus, omnem omnium vitam & facta complectitur. Itaque iure optimo, S. Paulus se non baptizare, sed euangelizare missum dicebat: & Apostoli negabāt bonum esse ministrare ipsos mensis, & relinquere verbum Dei; & adolescenti volenti patrem sepelire, dicitur, dimitte mortuos, sepelire mortuos suos: tu verò vade & annuncia regnū

1. Cor. 1.

Cap. 6.

C 3 Dei;